

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Quotidiana Christiani Militis Tessera

Stanyhurst, Guillaume

Coloniæ Agrippinæ, 1710

20. Dies Junii. Maxima est factæ injuriæ pœna, secisse.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45477

intraveris, & tibi tripudiandum erit. (a) *Qui amat periculum, in illo peribit.* Periculum, dictum est à *per-eundo*, qui in eo quis facile perit: Ergò, si times perire, fuge periculum; quia in eo invenies, unde pereas. Iterum in verbo *Discrimen*, includitur *Crimen*; itaque fuge discrimen, & effugies crimen. Sic affinia sunt voce, hæc duo verba, occasio, & occasus; quia occasio peccati, sæpè est occasus peccatoris. Attalus Philosophus, cum Spartæ viveret, quæ à fluvio interfluente in duas partes dividitur, nunquam flumen voluit transire, dicens; terram productam fuisse hominibus, aërem volatilibus, aquam piscibus; cum pisces, & aves se in terram contulerint; & ego aquæ me immiscebo. Ne pereas in mari, evites pericula maris. Est vetus adagium: *Præstat esse pauperem in terra, quàm divitem in mari.* Noli tuam virtutem periclitari in periculo. Est & illud ut vetustum, sic & venterium proverbium: *Felicissimus tesserarum jactus est, eas non jacere.* Jacis aleam, quoties peccandi periculo exponis animam: sæpè dum talis jacitur alea, jacet anima. Nulli hîc probrosa est fuga, quia fugiendo acquiritur palma: si enim occasionem peccandi fugis, peccata fugas. Nimirum:

Hunc fugiendo fuga, quem fuga sola fugat.

20. DIES JUNII.

Maxima est factæ injuriæ pœna, fecisse.
Seneca l. 3. de ira. c. 26.

(a) *Eccl. 3. 27.*

I. Nul.

(a) I.

Junius.
Qui amat
est à per-
si times
inde per-
Crimen
ic affinia
as; quia
Attalus
vio inter-
umen vo-
te homi-
cùm pil-
aquæ me-
la maris.
in terra,
in pericli-
& venu-
actus est,
periculo
a, jacet
igiendo
andi fu-

Junius.
Injuriam
remitten-
de inimi-
ci.

Tessera.

473

I. **N**ullus unquam foret injurius
in eum, qui fecit injuriam,
si maturè expendat hujus
diei tesseram. Quid aliud intendis,
dum inimici vis injuriam ulcisci, quàm ut tibi det
pœnas? jam dedit, dum injuriam fecit: injuriam
irrogasse, non tantum est culpa, sed pœna; nulla e-
nim infertur injuria, sine scelere; at commisisse sce-
lus, supplicium est scelerati. Videte quò, ni frænes,
progrediatur ulciscendi cupiditas. (a) Cùm Pausa-
nias, Philippum, patrem Alexandri Magni lethali
vulnere conlauciasset; Alexander superveniens faci-
nori, Pausaniam comprehensum trahi jussit ad pa-
rentem adhuc spirantem; & gladium in manum pa-
tris immisit, & manu suâ manum patris impellens,
occidit Pausaniam: quo facto, ait Philippus, libenter
mior nunc, quia ultus sum injuriam inimici; & his
dictis, expiravit. At nostrum odium sæpè latius se ex-
plicat. Quot reperiuntur, qui malunt perire æternum
potius, quàm non ulcisci inimicum? Multorum vox
est: Peream, modò perimam, semper ardeam, modò
ulciscendi ardorem semel expleam. Juvat omnia
mala perenniter pati; modò liceat injuriam ulcisci.
Hoc qui cogitat, sic & loquitur, nunquid satis à se
plectitur?

II. Ulcisci vis injuriam? malles, credo, ulcisci gla-
dio integro, & acuto, quàm trunco, & hebeti.
Vult & Deus te odio prosequi inimicum, & quasi
gladio confodere, sed gladio, & odio perfecto, ex-
emplo Davidis: (b) *Profecto odio oderam illos.* Quod
est

Gg 5

(a) *Inspec. Histor. l. 4. c. 6. 19.* (b) *Psal. 130.*

Nul-

est hoc perfectum odium? Est amor imperfectus, & odium imperfectum. Imperfectus amor est, qui Cupido vocatur: verè imperfectus; quia & puer est, & cæcus. Sic datur odium, quod & puer est, & cæcum, quia sine oculis mentis. Unde & dictum à quæpiam, & venustè; quod duo cæci, & duo monoculi, orbem regant, & sursum, ac deorsum agitent: duo cæci sunt, Amor, & Odium: duo monoculi sunt, Orbis Solis, & Orbis Lunæ; qui dati sunt in potestatem diei, & in potestatem noctis, & cum unum singuli oculum habeant, sunt monoculi. Vult ergò Deus, ut odio non diminuto, puerili, imperfecto; sed integro, sapiente, & vidente, inimicum prosequaris. Uti enim Amor imperfectus, quia puer est, & cæcus, nequit tela sua immittere in destinatum scopum, sed ab eo plerumque aberrat; ita & hoc evenit odio imperfecto; cum enim læsus sit ab iniquitate inimici, ut tangat scopum, debet jaculari sua tela non in hominem iniquum, sed in ejus iniquitatem: sed cum ejus odium sit cæcum, non peccatum, sed peccatorem odit. Fuerat olim quidam à Rege Galliarum ad mortem damnatus: post hæc, ipso præsentem Rege, pomum capiti filii sui impositum, inde, benè diffusum, jaculo confixit, illæso filio: Rex artem tantam admirans, eum morte absolvit. Ita, si odium tuum sit perfectum, & in jaculando tam dexterum, ut telo iræ tangat solum iniquitatem hominis, illæso homine; absolver te Deus à peccato tuo: quia si dimittas, & tibi dimittetur.

III. *Benefacite eis, qui oderunt vos*, est consilium illius, qui est magni consilii Angelus: Hoc qui exquitur, est arbor bona, onusta fructibus, quam si lapidi-

Junius.

Tessera.

475

pidibus impetas, vel ramos ejus fustibus percutias: pro injuria demittit tibi fructus: sic tu eum, qui te afficit injuria, affice beneficiis; qui te onerat contumeliis, honora laudibus; qui tibi infert infamiam, refer gratiam. Joannes Fundator Ordinis Fratrum Charitatis, cum quis eum sarcasmis, & calumniis insectaretur, pro more habebat dicere: *Dabo tibi duo talenta, hac conditione, ut ea omnia proclames alta voce in platea.* Prudens mercator, qui contumelias, quasi sumptuosissimas gemmas, volebat etiam ingenti pretio nundinari: nolebat quemquam gratis tibi calumniari, tam erant illi calumniae gratae. Eidem solenne erat dicere inimicis suis: *Frater serius, ocyus oportet necessario me tibi ignoscere; praestat id jam faciam.* Interpretabatur se sibi tuturum injuriam, nisi statim ignosceret facienti injuriam. Et tu, quisquis haec legis, statim ablega animo omne odium; & jam nunc sine omni mora fac, quod optabis te fecisse novissima hora: fac modò ex virtute, quod facere te aliquando oportebit ex necessitate. Alterutrum tibi ex his eligendum est; vel te perdere, vel inimico parcere, imitare Sigismundum Imperatorem, quem cum quidam carperent, eò quòd inimicis dignis interfici parceret. Quibus ille: *Inimicis non parco, sed interficio; quia ex inimicis reddo amicos.* Dum quis occisus est; verè de illo dicitur; non amplius est. Id verum est dicere de inimico tuo, quem tibi reddidisti amicum: Inimicus tuus modò non est, igitur jam obiit, ideò eum interfecisti. Si ergò juvat mactare, macte, beneficiis macta; & omnis inimicitia tibi cadet victima: quia tunc vicisti, dum pepercisti. Noli igitur irasci inimico tibi irascenti: nam

21. DIES

Iras injustas, Dominus non linoquit in ultas.